

NORGES HØYESTERETT

Den 19. januar 2012 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av justitiarius Schei og dommerne Falkanger og Kallerud i

HR-2012-00152-U, (sak nr. 2011/2021), sivil sak, anke over kjennelse:

Raffles Shipping Projects Pte Ltd (advokat Egil André Berglund)

mot

Trico Subsea AS (advokat Frithjof Herlofsen)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder om norske domstoler har stedlig kompetanse i en internasjonal tvist om meklerkommisjon.
- (2) Raffles Shipping Projects Pte. Ltd. er et selskap med hovedkontor i Singapore. Selskapet reiste 14. april 2011 søksmål mot Trico Subsea AS for Haugaland tingrett med krav om betaling av meklerkommisjon oppad begrenset til USD 523 000 i forbindelse med salg av to av Trico Subseas skip.
- (3) Trico Subsea AS er et norsk aksjeselskap med hovedkontor i Haugesund. Selskapet eies av Trico Marine Services Inc, som er et konsern registrert i Delaware i USA. Trico Subsea innga tilsvar 18. mai 2011, hvor saken prinsipalt ble påstått avvist. For det tilfellet at saken ble fremmet, krevde Trico Subsea at Raffles Shipping Projects stilte sikkerhet for eventuelle sakskostnader.
- (4) Haugaland tingrett avsa 29. juli 2011 kjennelse med slik slutning:
 - ”1. **Krav om avvisning av sak nr. 11-065630TVI-HAUG tas ikke til følge. Saken fremmes.**
 2. **Raffles Shipping Projects Pte Ltd pålegges innen 29. august 2011 å stille 300 000 – trehundretusen – kroner som sikkerhet for mulig ansvar for sakskostnader i forbindelse med sak nr. 11-065630TVI-HAUG.**
 3. **Avgjørelse av spørsmålet om sakskostnader utstår i medhold av tvl. § 20-8 tredje ledd.”**

- (5) Trico Subsea anket til Gulating lagmannsrett, som 18. november 2011 avsa kjennelse med slik slutning:
- ”1. Saka vert avvist.
 2. I sakskostnader for lagmannsretten betalar Raffles Shipping Projects Pte. Ltd. til Trico Subsea AS 14.825 – fjortentusenåttehundreogtjuefem – kroner innan 2 – to – veker frå forkynning av orskurden.
 3. I sakskostnader for tingretten betalar Raffles Shipping Projects Pte Ltd. til Trico Subsea AS 15.000 – femtentusen – kroner innan 2 – to – veker frå forkynning av denne orskurden.”
- (6) *Raffles Shipping Projects Pte. Ltd.* har anket til Høyesterett og i det vesentlige anført:
- (7) Sak anlagt ved saksøktes alminnelige vernetting kan ikke avvises når man er innenfor Luganokonvensjonens anvendelsesområde. Luganokonvensjonen gjelder som norsk lov, jf. tvisteloven § 4-8, og har forrang ved motstrid med nasjonale regler.
- (8) Det følger av Luganokonvensjonen artikkel 2 at personer med bosted i en konvensjonsstat skal saksøkes ved domstolene i bostedsstaten. Det kreves ikke at også saksøkeren har bosted i en konvensjonsstat. Det er heller ikke nødvendig at saksforholdet har noen ytterligere tilknytning til konvensjonsområdet for at konvensjonen skal komme til anvendelse. Det vises til EU-domstolens saker C-281/02 Owusu, C-415/98 Group Josi, Rt. 1995 side 1244, NOU 2001: 32 side 692 og juridisk teori.
- (9) Subsidiært anføres at saken har tilstrekkelig tilknytning til Norge, særlig fordi Luganokonvensjonen utpeker norske domstoler som kompetente. Videre vises det til at kravet eventuelt må tvangsfullbyrdes i Norge, og at Trico Subseas styreleder var involvert i forhandlingene som ledet til salg av de to skipene.
- (10) *Raffles Shipping Projects Pte. Ltd.* har lagt ned slik påstand:
- ”1. Haugaland tingretts kjennelse av 29. juli 2011 stadfestes.”
- (11) *Trico Subsea AS* har tatt til motmæle, og har i korte trekk anført:
- (12) Luganokonvensjonen kommer ikke til anvendelse i saken. Når saksøkeren ikke har hjemsted i en konvensjonsstat, må det innfortolkes et tilknytningskrav til konvensjonsområdet for at konvensjonen skal komme til anvendelse. Det må ses hen til at Luganokonvensjonens formål er å styrke rettsvernet for personer med tilhold i konvensjonsstatene. I EU-domstolens sak C-281/02 Owusu var både saksøkeren og saksøkte britiske statsborgere med bopel i Storbritannia. Tilsvarende var tilfellet i Rt. 1995 side 1244 og EU-domstolens sak C-412/98 Group Josi.
- (13) Lagmannsretten har på denne bakgrunn korrekt konkludert med at spørsmålet om avvising må avgjøres etter en vurdering av tilknytningskravet i tvisteloven § 4-3 første ledd, og avvist saken på grunn av manglende tilknytning til Norge. Dette er i tråd med Rt. 2010 side 1197 og juridisk teori.
- (14) For det tilfellet at saken skulle fremmes, gjør Trico Subsea gjeldende at tingretten har satt beløpet til sikkerhet for sakskostnader for lavt.

- (15) Trico Subsea har lagt ned slik påstand:

”Prinsipalt:

Lagmannsrettens kjennelse av 18. november 2011 stadfestes

Subsidiært

Raffles Shipping Projects Pte. Ltd. pålegges å stille sikkerhet for mulig ansvar for sakskostnader etter rettens skjønn oppad begrenset til kr. 700.000,- i forbindelse med sak nr. 11-065630TVI-HAUG.

For begge tilfeller

Raffles Shipping Projects Pte. Ltd. dømmes til å erstatte Trico Subsea AS’ saksomkostninger for behandlingen for Høyesterett”

- (16) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalget har full kompetanse siden anken gjelder lagmannsrettens kjennelse om avvisning, jf. tvisteloven § 30-6 bokstav a. Anken er imidlertid begrenset til lagmannsrettens rettsanvendelse.
- (17) Det heter i lagmannsrettens kjennelse at ”vurderingstemaet” er ”om sakstilhøvet i denne saka har ”tilstrekkelig tilknytning” til Noreg”. Retten knytter denne problemstillingen utelukkende til tvisteloven § 4-3 første ledd.
- (18) Det er imidlertid på det rene at for saker som omfattes av Luganokonvensjonen, er denne konvensjonens regler avgjørende for spørsmålet om stedlig domsmyndighet, jf. tvisteloven § 4–8. Konvensjonen går som *lex specialis* foran tvistelovens regler om internasjonal kompetanse, jf. Ot. prp. nr. 89 (2008–2009) side 12, Schei m.fl. side 191 og Skoghøy, *Tvisteløsning* (2010) side 53 flg. Tvisteloven § 4–3 første ledd kommer bare til anvendelse dersom saksforholdet faller utenfor Luganokonvensjonens virkeområde. Lagmannsretten har ikke drøftet om tvisten faller inn under konvensjonen.
- (19) Lagmannsretten har således angitt det rettslige vurderingstema for snevert når jurisdiksjonsspørsmålet bare vurderes etter tvisteloven § 4–3.
- (20) Lagmannsrettens kjennelse må etter dette oppheves.
- (21) Sakskostnader er ikke påstått.
- (22) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Tore Schei
(sign.)

Knut H. Kallerud
(sign.)

Riktig utskrift: